

STRUCTURA INVATAMANTULUI PREUNIVERSITAR

MICLEA VS. ANDRONESCU (III)

Pentru ca nu este clar ce structura a fost decisa in sedinta guvern de saptamana aceasta, sa mai analizam odata cele doua variante, cu argumentele respective, inainte de a se lua decizia finala.

La structura invatamantului preuniversitar gasim principala deosebire intre cele doua viziuni privind legile educatiei: Miclea si Andronescu.

Pentru a nu relua in detaliu prevederile din cele doua proiecte, sa subliniem doar ca varianta Miclea prevede ca invatamantul general obligatoriu, de 9 clase plus clasa pregatitoare sa se desfasoare in aceeasi scoala (scoala generala), in aceeasi localitate, in sanul familiei, in intervalul de varsta 6-16 ani, pe cand proiectul d-nei ministru Andronescu prevede o fractura, la 14 ani elevul isi paraseste scoala generala, iar in mediul rural chiar localitatea si familia, pentru a merge in localitatile unde exista licee. In plus propunerea Andronescu acopera intervalul 5-16 ani.

D-na Andronescu argumenteaza ca nu exista infrastructura necesara pentru cuprinderea clasei a IX-a la gimnaziu, ca n-ar exista spatiile necesare. Nu sunt prezentate cifre exacte in sustinerea acestei afirmatii, care nu se coreleaza cu faptul ca in ultimii ani populatia scolara a scazut cu 24%. Atunci cum nu sunt spatii? In urban, consortiile scolare dintre licee si scoli generale, care le-ar permite sa utilizeze resursa umana si spatiile de invatamant in comun, rezolva problema, iar in rural se invata intr-un singur schimb, asa ca, in cel mai rau caz, se pot programa una doua clase in schimbul doi.

D-l Miclea argumenteaza ca 19-20% din abandonul scolar se petrece in acest moment al parcursului scolar, in special in mediul rural, pentru ca parintii nu au resurse materiale sa suporte deplasarea, uneori cazarea si hrana elevilor care isi parasesc localitatea si familia pentru a merge la liceu. Naveta zilnica, pentru cei din apropierea oraselor presupune costuri si eforturi fizice mari. Am avut elevi care se sculau la 4 dimineata pentru a ajunge la cursuri la 7.30 si acest efort imens pe parcursul a cel putin 2 ani. Criza economica va agrava acest fenomen si ne asteptam, in cazul aplicarii variantei Andronescu, la un abandon scolar si mai mare.

Doua cifre de anul acesta demonstreaza cele de mai sus. La teza unica din semestrul II al acestui an scolar s-au prezentat aproximativ 209.000 de elevi de clasa a VIII-a. La repartitia computerizata pentru admiterea la liceu in clasa a IX-a, doar 175.000. Diferenta de 34.000 de elevi, probabil din mediul rural, au renuntat din start sa mai mearga la liceu in invatamant obligatoriu de 10 clase. Acest procent de 16% de abandon initial va creste, pentru ca pe parcurs elevii din rural renunta la liceu cand isi dau seama cat ii costa si ce efort presupune.

D-na Andronescu mai argumenteaza ca la terminarea invatamantului obligatoriu in varianta Miclea elevii nu au competente profesionale, adica se trezesc in piata muncii fara sa stie sa faca nimic. In ultima varianta a codului educatiei se propune in schimb ca in filiera tehnologica, clasele a IX-a si a X-a sa devina fostele scoli de arte si meserii, pentru profesionalizarea elevilor in practicarea unei meserii.

Aparent rationamentul pare a fi corect. In realitate lucrurile stau altfel. La aceasta filiera ajung, asa cum s-a intamplat si la scolile de arte si meserii, elevii care nu au acumulat competente suficiente la matematica, limba romana, etc. Sa-i incarci in cele doua clase cu discipline tehnice, de cultura generala, instruire practica, in intervalul de varsta 14-16 ani, cand ei nu stiu sa citeasca sa comunice si sa socoteasca corect, e o greseala imensa. Nici nu au resursele necesare pentru a asimila teoretic si practic tehnologiile sofisticate presupuse de economia de azi. Din acest motiv au esuat si clasele de arte si meserii. Mult mai simplu ar fi ca in invatamntul obligatoriu de 9 ani+clasa pregatitoare, propus de d-l Miclea, care ofera o perioada mai lunga cu un an pentru acumularea competentelor cheie, de “supravietuire sociala”, sa se prevada ore de tehnologie si “lucru manual”, in meserii simple, dar utile zonei respective. Pe de alta parte, posibilitatea continuarii studiilor, in clasa a XI-a, fara anul de completare, presupune faptul ca toti elevii, inclusiv cei de la filiera tehnologica (propusa a inlocui scoala de arte si meserii), isi insusesc in masura suficienta cunostintele de cultura generala, simultan cu discipline tehnice si instruire practica. Este aproape imposibil.

Varianta Miclea propune reinfiintarea scolilor profesionale, in intervalul 16-18/19 ani, pentru cei care nu doresc sau nu pot sa urmeze cursurile liceale. Varianta Andronescu nu prevede acest lucru. Piata muncii, mediul de afaceri, solicita muncitori calificati, nu tehnicieni pe care-i furnizeaza liceul. Criza de muncitori calificati se poate atenua prin organizarea scolilor profesionale in parteneriat public-privat, cu instruirea elevilor la agenti economici, cu participarea acestora la stabilirea disciplinelor tehnice, chiar

cu specialisti. Acest parteneriat se bazeaza pe contracte de scolarizare, inclusiv cu burse pentru elevi si asigurarea de locuri de munca la terminarea scolii profesionale. Absolventii de liceu, cu calificarea “tehnicieni”, tind sa mearga la universitati, iar la 23-24 de ani se trezesc in piata muncii cu buzunarele burdusite de diplome, dara fara vreo calificare ceruta de piata muncii. Atunci iau totul de la zero, dar cu ce pierderi de timp si bani, pentru ei si pentru societate

D-na Andronescu invoca si lipsa resursei umane, a profesorilor, in mediul rural, pentru functionarea invatamantului preuniversitar in varianta Miclea. Odata cu descentralizarea si trecerea selectiei si salarizarii resursei umane la comunitatile locale, aceasta problema se poate rezolva. Comunitatea locala trebuie sa aiba scoala pe care si-o doreste si in care investeste. Alaturi de alocațiile financiare de la Consiliile Judetene, parintii, alaturi de primar pot contribui la atragerea cadrelor didactice valoroase (mai ales ca se disponibilizeaza salariatii bugetari), prin acordarea de locuinte gratis, loturi de pamant pentru constructii, salarii mai mari decat la oras.

Un caz autentic: intr-o comuna de legumicultori bogati, din sudul Bucurestiului, satenii s-au dus la primar si s-au oferit sa plateasca ei profesori buni pentru copiii lor. Primarul le-a replicat ca nu e legal. Conform noilor legi ale educatiei este de dorit ca prerogativele comunitatii locale sa creasca pentru a face legale astfel de aranjamente.

Sustinerea d-nei Andronescu, conform careia in Uniunea Europeana procentul de absolventi de liceu trebuie sa creasca pana la 85% iar noi trebuie sa ne aliniam la aceasta tendinta are in spate un formalism, daca nu chiar o ipocrizie imensa. Nu parcurgerea formala a cursurilor liceale, urmata de obtinerea unui bacalaureat fraudat este solutia, ci ridicarea calitatii invatamantului general obligatoriu, modernizarea curriculei, o prestatie eficienta la catedra a profesorilor, convingerea elevilor ca vor avea de castigat daca obtin competente valabile pentru piata muncii. Ideea initiala a d-nei Andronescu, de a face liceul obligatoriu pentru toata lumea, tradeaza o gandire formala, ipocrita si interesul ca toata masa de elevi sa ajunga sa “cotizeze” la universitati.

In concluzie, cu aceste argumente si altele, legea trebuie cu grija cantarita, pentru a face un salt inainte pentru educatie romaneasca si nu mentinerea ei intepenita in aceleasi cadre mostenite de la comunism.

Prof. Stefan VLASTON, Presedinte EDU CER